

Z doświadczeń praktyków

Renata Czabaj

Kwestionariusz objawów dysleksji u uczniów klas IV–VI

W trakcie procesu dydaktycznego nauczyciel może zaobserwować u uczniów różne objawy wskazujące na nieharmonijny rozwój funkcji percepcyjno-motorycznych, warunkujących prawidłowy przebieg nauki czytania i pisania. Objawy te zmieniają się w zależności od wieku ucznia i rodzaju zadań realizowanych w szkole.

U ucznia, który na etapie kształcenia zintegrowanego uczęszczał na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, mogą minąć trudności z techniką czytania, przy utrzymującą się niechęci do samej czynności czytania i trudnościach ze zrozumieniem czytanego tekstu. Błędy specyficzne ustępują miejsca błędem typowo ortograficznym. Mimo dobrej znajomości zasad pisowni uczeń nie potrafi dokonać autokorekty swych prac pisemnych, ponieważ nie dostrzega pełnionych błędów. Występują błędy gramatyczne i stylistyczne. Wraz z nowymi przedmiotami pojawiają się nowe symptomy, na przykład trudności w nauce języków obcych, geometrii, geografii.

Niniejszy kwestionariusz ma ułatwić nauczycielom wyodrębnienie uczniów, których trudności mogą mieć charakter dyslektyczny. Kwestionariusz nie ma mocy diagnostycznej, to znaczy nie wskazuje na występowanie dyslekacji lub jej brak, ale sygnalizuje istnienie problemu, który powinien być zdiagnozowany w poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Kwestionariusz objawów dyslekacji u uczniów klas IV–VI*

Po przeczytaniu każdego pytania należy wybrać i zaznaczyć krzyżykiem właściwą odpowiedź. Jeśli odpowiedzi pozytywnych będzie więcej niż 50%, konieczna jest diagnoza specjalistyczna w poradni psychologiczno-pedagogicznej.

* Kwestionariusz w próbkowej wersji będzie sprawdzany w dalszych badaniach, standaryzowany i normalizowany.

Lp.	Charakterystyczne objawy	Występowanie	
		TAK	NIE
1.	Uczeń ma ubogi zasób słów.		
2.	Uczeń ma trudności z budowaniem dłuższych wypowiedzi słownych.		
3.	Uczeń zniekształca mało znane słowa.		
4.	Uczeń robi błędy gramatyczne w mówieniu i pisaniu.		
5.	Uczeń ma wadę wymowy.		
6.	Uczeń przejawia niechęć do zajęć ruchowych.		
7.	Uczeń jest mało sprawny ruchowo: słabo biega, skacze, ma trudności z łapaniem piłki i rzucaniem jej do celu, źle jeździ na rowerze i deskorolce.		
8.	Uczeń brzydko pisze.		
9.	Uczeń ma wolne tempo pisania.		
10.	Pismo ucznia nie mieści się w liniaturze.		
11.	Uczeń zbyt mocno lub zbyt słabo naciska długopisem na kartkę podczas pisania.		
12.	Uczeń szybko się męczy podczas pisania i rysowania, co wpływa na obniżenie poziomu graficznego jego prac.		
13.	Uczeń niechętnie rysuje.		
14.	Uczeń nieprawidłowo trzyma długopis, ołówek.		
15.	Uczeń z trudem postępuje się nożyczkami.		
16.	Uczeń przejawia niechęć do klejenia modeli.		
17.	Uczeń myli kolejność działań matematycznych.		
18.	Uczeń ma trudności z nauką tabliczki mnożenia.		
19.	Uczeń ma trudności z zapisem działań matematycznych.		
20.	Uczeń myli znaki „<”, „>”.		
21.	Uczeń popełnia błędy ortograficzne mimo znajomości zasad.		
22.	Uczeń popełnia błędy podczas przepisywania.		
23.	Uczeń ma trudności z zapamiętaniem pisowni rzadko używanych liter (ł, E, F, f).		
24.	Uczeń opuszcza drobne elementy liter.		
25.	Uczeń myli litery: w–f, z–s, d–t, k–g, b–p.		
26.	Uczeń nie różnicuje: e–em–en, a–o–on.		
27.	Uczeń myli litery: m–n, l–ł–t, o–a–e, u–y, b–p–d–g, i–j.		
28.	Podczas czytania i/lub pisania uczeń opuszcza bądź dodaje litery, a także przestawia kolejność liter w wyrazach i wyrazów w zdaniach.		
29.	Uczeń ma trudności z podziałem wyrazów na gloski/sylaby i łączeniem głosek/sylab w wyrazy.		
30.	Uczeń myli wyrazy podobnie brzmiące.		
31.	Uczeń wolno czyta.		
32.	Uczeń czyta szybko, ale popełnia dużo błędów.		
33.	Uczeń ma trudności z rozumieniem czytanego tekstu.		
34.	Uczeń nie opanował techniki czytania.		
35.	Uczeń przejawia niechęć do czytania dłuższych tekstów.		
36.	Uczeń ma trudności w rozróżnianiu prawej i lewej strony ciała.		
37.	Uczeń ma trudności z określeniem położenia przedmiotów względem siebie.		
38.	Uczeń nie dostrzega różnic w podobnych obrazkach.		